

Skatteutskottets betänkande 2025/26:SkU34

Redovisning av skatteutgifter 2026

Sammanfattning

Utskottet föreslår att riksdagen lägger skrivelsen till handlingarna.
Inga motioner har väckts i ärendet.

Behandlade förslag

Skrivelse 2025/26:98 Redovisning av skatteutgifter 2026.

Innehållsförteckning

Utskottets förslag till riksdagsbeslut	3
Redogörelse för ärendet	4
Ärendet och dess beredning.....	4
Bakgrund	4
Skrivelsens huvudsakliga innehåll.....	4
Utskottets överväganden.....	5
Redovisning av skatteutgifter 2026	5
<i>Bilaga</i>	
Förteckning över behandlade förslag	11
Skrivelsen.....	11

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

Redovisning av skatteutgifter 2026

Riksdagen lägger skrivelse 2025/26:98 till handlingarna.

Stockholm den 2 juni 2026

På skatteutskottets vägnar

Niklas Karlsson

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Niklas Karlsson (S), Eric Westroth (SD), Boriána Åberg (M), Marie Olsson (S), Kalle Olsson (S), Ida Ekeröth Claussion (S), Markus Wiechel (SD), Mathias Tegnér (S), Adam Reuterskiöld (M), Cecilia Engström (KD), Helena Vilhelmsson (C), Jimmy Ståhl (SD), Anders Ekegren (L), Erik Hellsborn (SD), Ida Drougge (M) och Mohamed Yassin (MP).

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

I betänkandet behandlar utskottet skrivelse 2025/26:98 Redovisning av skatteutgifter 2026. Skrivelsen redovisas i bilagan.

Inga motioner har väckts i ärendet.

Bakgrund

Samhällets stöd till företag och hushåll redovisas i huvudsak i form av utgifter i statens budget. Men det finns också stöd som går via skattesystemet i form av s.k. skatteutgifter som påverkar statsbudgetens inkomstsida. Skatteutgifter kan ses som de effekter på skatteintäkterna som uppstår till följd av särregleringar i skattelagstiftningen. I budgetlagen (2011:203) anges att regeringen varje år ska lämna en redovisning av skatteutgifter till riksdagen (10 kap. 4 §). Redovisningen syftar bl.a. till att ge ett bredare underlag för prioritering mellan olika stöd och satsningar i statsbudgeten.

Skrivelsens huvudsakliga innehåll

Skrivelsen innehåller tre kapitel. I det första kapitlet beskrivs i korthet den jämförelsenorm och de beräkningsmetoder som används i redovisningen. I kapitlet redogörs också för de mest väsentliga nyheterna i redovisningen jämfört med förra årets skrivelse. I det andra kapitlet redovisas beräkningar och prognoser över skatteutgifterna för 2025–2027 och i det tredje kapitlet beskrivs de enskilda skatteutgifterna.

Utskottets överväganden

Redovisning av skatteutgifter 2026

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen lägger skrivelsen till handlingarna.

Skrivelsen

Redovisningen av skatteutgifter kan sägas fylla i huvudsak två syften. Det första och mest centrala syftet är att synliggöra de indirekta stöd till företag och hushåll som finns på budgetens inkomstsida och som helt eller delvis kan ha samma funktion som stöd på budgetens utgiftssida. Många av skatteutgifterna har införts, mer eller mindre uttalat, som medel inom specifika utgiftsområden såsom bostad, miljö, arbetsmarknad och näringsliv i syfte att stötta dessa områden. Ur ett budgetperspektiv kan de därför ofta jämföras med stöd på budgetens utgiftssida. För de flesta skatteutgifter anges därför vilket utgiftsområde som en skatteutgift i första hand kan hänföras till. Genom att redovisa skatteutgifter på de olika utgiftsområdena ges ett bredare underlag för prioritering mellan olika områden i budgeten. Skatteutgifter kan dock inte alltid jämföras med stöd på utgiftssidan. En skattesats som är lägre än jämförelsenormen inom skatteutgiftsredovisningen kan t.ex. vara hög i ett internationellt perspektiv, varför en skatteutgift inte definitionsmässigt ska ses som ett stöd eller en subvention.

Det andra syftet med redovisningen är att belysa graden av enhetlighet i skattesystemet. Genom att minska enhetligheten och öka komplexiteten i skattesystemet kan skatteutgifter sägas gå emot principen om att skattereglerna ska vara generella och tydliga. Att bedöma graden av enhetlighet kräver att en jämförelsenorm för skatteuttaget definieras och att avvikelserna synliggörs. Jämförelsenormen som ligger till grund för skatteutgifterna som redovisas i denna skrivelse härstammar från betänkandet Förmåner och sanktioner – en samlad redovisning (SOU 1995:36) och utgår från principen om enhetlig beskattning.

En skatteutgift uppstår om skatteuttaget för en viss grupp eller en viss kategori av skattebetalare är lägre än vad som är förenligt med normen. Ett exempel är den reducerade mervärdesskattesatsen på restaurang- och cateringtjänster som är 12 procent. Jämförelsenormen är i detta fall 25 procent och skatteutgiften utgörs av skillnaden mellan 25 och 12 procent multiplicerat med underlaget. Förutom skatteutgifter redovisas även s.k. skattesanktioner, som betyder att skatteuttaget är högre än vad den angivna normen innebär. Ibland kallas skatteutgifter och skattesanktioner gemensamt för skatteavvikelser.

Om en skatteutgift slopas leder det i normalfallet till högre skatteintäkter och därmed till en budgetförstärkning för den offentliga sektorn på samma sätt

som om en utgift på statsbudgetens utgiftssida slopas. Beräkningarna av skatteutgifter ger dock inte någon exakt uppskattning på den möjliga intäktsförstärkningen om en skatteutgift slopas. Detta beror bl.a. på att beräkningarna inte tar hänsyn till beteendeeffekter eller s.k. indirekta effekter som kan uppstå på andra skatteslag.

Jämförelsenorm, beräkningsmetoder samt skatteutgifter och samhällsekonomisk effektivitet

Den jämförelsenorm som används vid beräkningen av skatteutgifterna i denna skrivelse utgår i huvudsak från principen om enhetlig beskattning. Med enhetlig beskattning avses att beskattningen inom varje skatteslag i princip är enhetlig och utan undantag.

Redovisningen av skatteutgifterna är periodiserad, vilket innebär att skatteutgifterna avser det år då den underliggande ekonomiska aktiviteten sker. Hur skatteutgifterna påverkar statens kassamässiga inkomster redovisas därmed inte.

Samhällsekonomisk effektivitet innebär att samhällets resurser används på ett effektivt sätt för att skapa så hög välfärd i samhället som möjligt. Skatter, oavsett om de är enhetliga eller inte, orsakar vanligen snedvridningar och en ineffektiv resursallokering i samhället. I vissa fall kan avvikelser från enhetlig beskattning, åtminstone teoretiskt sett, förbättra effektiviteten och därmed höja välfärden i samhället. Avvikelser, och de skatteutgifter som uppstår, kan då anses vara samhällsekonomiskt motiverade. En viktig fråga är således om en skatteutgift kan anses förbättra den samhällsekonomiska effektiviteten och därmed välfärden.

Hur en skatteutgift påverkar välfärden beror på vilken värdegrund som bedömningen utgår från, exempelvis vilken vikt som läggs vid fördelningen av tillgångar. En vanligt förekommande förenkling är att en åtgärd antas leda till ökad välfärd om vinsterna för dem som vinner på en regelförändring kan kompensera förlusterna för dem som förlorar på den. De som gynnas av en skatteutgift är typiskt de som agerar på den aktuella marknaden, tillhör målgruppen för åtgärden eller påverkas av den externa effekt som internaliseras. De som missgynnas kan vara svåra att identifiera eftersom effekterna av en förändrad resursallokering kan vara vitt spridda i ekonomin. De troliga förlorarna är de som agerar på närliggande marknader, tillhör en likartad eller konkurrerande målgrupp eller bidrar till den externa effekten. Utifrån ekonomisk teori kan ett antal indikatorer användas för att bedöma om en skatteutgift förbättrar den samhällsekonomiska effektiviteten, däribland att realinkomsten eller sysselsättningen ökar, att snedvridningen av resursallokeringen minskar, eller att negativa externa effekter minskar. Även om det vore önskvärt att göra en kvantitativ bedömning av en skatteutgifts bidrag till förbättrad samhällsekonomisk effektivitet är detta oftast inte praktiskt möjligt eftersom det ställer stora krav på data och metod. En kvalitativ bedömning går

dock ofta att göra. Ytterst måste det demokratiska beslutssystemet värdera förändringen och anse att den nya fördelningen är acceptabel.

Befintliga skatteutgifter bör regelbundet analyseras och omprövas. Tidigare har fördjupade analyser av enskilda skatteutgifter ur perspektivet samhälls-ekonomisk effektivitet redovisats i skrivelsen. En analys av skatteutgifter kan inkludera klargöranden av om de särregleringar som ger upphov till skatteutgifterna fortfarande uppfyller sitt ursprungliga syfte och om syftet i så fall uppnås på ett effektivt sätt. Analyser ur samhällseffektivitets- och sysselsättningsperspektiv görs när regeringen överlämnar skatteförslag till riksdagen som innebär att nya skatteutgifter (eller skattesanktioner) införs.

Nya skatteutgifter

Skatteutgiften D11, Tillfälligt nedsatta arbetsgivaravgifter för 19–23-åringar, har tillkommit i årets redovisning. Från den 1 april 2026 t.o.m. 30 september 2027 medges en nedsättning av det samlade uttaget av arbetsgivaravgifter och allmän löneavgift på ersättning till personer som vid årets ingång har fyllt 18 men inte 23 år. Nedsättningen innebär att endast ålderspensionsavgiften och hälften av de övriga avgifterna ska betalas på ersättning upp till 25 000 kronor per kalendermånad.

Skatteutgift G8, Skattereduktion för gåvor från juridiska personer till ideell verksamhet är en ny skatteutgift i årets redovisning. Sedan den 1 januari 2026 kan juridiska personer få skattereduktion för gåvor som har lämnats till en godkänd gåvomottagare för att främja social hjälpverksamhet eller vetenskaplig forskning. Skattereduktionen räknas av mot statlig inkomstskatt och motsvarar gåvobeloppet multiplicerat med bolagsskattesatsen. Skattereduktion medges för ett gåvobelopp om sammanlagt högst 800 000 kronor per kalenderår.

Ändrade skatteutgifter

Skatteutgift A1 i föregående års skrivelse, Schablonberäknad kapitalavkastning i fåmansföretag och A2 i föregående års skrivelse, Lönebaserat utrymme i fåmansföretag i föregående års skrivelse slås samman under skatteutgift A1, Schablonberäknad kapitalavkastning i fåmansföretag. Detta är en följd av regelförändringen som trädde i kraft den 1 januari 2026 som innebär att en ny modell för beräkning av gränsbeloppet tillämpas. Den nuvarande förenklingsregeln och huvudregeln slås ihop till en gemensam regel som ska användas av samtliga delägare.

Skatteutgift A11, Avdrag för arbets- och inställesesor, och B5, Avdrag för resor till och från arbetet, har ändrats till följd av den höjda beloppsgränsen för avdrag för resor till och från arbetet som trädde i kraft den 1 januari 2026. Detta får till följd att de två skatteutgifterna minskar 2026.

Skatteutgift A36, Skattefrihet för förmån av laddel på arbetsplatsen, har ändrats till följd av permanentandet av den tillfälliga skattefrihet som gäller

t.o.m. den 30 juni 2026, som aviserades i budgetpropositionen för 2026 och föreslås träda i kraft den 1 juli 2026.

Skatteutgift A40, Förhöjt grundavdrag för äldre, påverkas av regel­förändringen som trädde i kraft den 1 januari 2026. Regeländringen innebär att tillägget förstärks genom att avdraget utgör en större andel av inkomsten än tidigare.

Skatteutgift B4, Tonnagebeskattning, har ändrats till följd av förbättringar av systemet med tonnagebeskattning som aviserades i budgetpropositionen för 2026. Förändringarna innebär en utökning av den verksamhet och vilka typer av fartyg som ska omfattas av systemet. De aviserade förändringarna gäller beskattningsår som påbörjas efter den 31 december 2026. Detta får till följd att skatteutgiften ökar 2027.

Skatteutgift B18, Skogs-, skogsskade-, naturvårds- och upphovsmanna­konto, har ändrats på grund av att skatteutgiften i årets skrivelse inkluderar den skatt på ränta från sådana konton som i förra årets skrivelse ingick i skatteutgift C14, Ränta på skogs-, skogsskade- och upphovsmannakonto. Dessutom ändras skatteutgiften till följd av de förbättringar av regelverken för skogs­konton m.m. och de nya regler om naturvårdskonto som träder i kraft den 1 april 2026.

Skattesanktionen B26, Fastighetsskatt på elproduktionsenheter, har ändrats till följd av den höjda fastighetsskatten på vindkraftverk som trädde i kraft den 1 januari 2026. Detta får till följd att skattesanktionen ökar fr.o.m. 2026.

Skatteutgiften C11, Skattefri grundnivå för sparande, har ändrats till följd av att den skattefria grundnivån för sparande på ett investeringssparkonto, i en kapitalförsäkring eller i en s.k. PEPP-produkt (paneuropeisk privat pensions­produkt) höjdes från 150 000 kronor 2025 till 300 000 kronor den 1 januari 2026. Detta får till följd att skatteutgiften ökar fr.o.m. 2026.

Skatteutgift C15, Ränteutgifter för konsumtionskrediter, har ändrats till följd av att rätten till avdrag för ränteutgifter i inkomstslaget kapital har begränsats. Från och med 2026 ska avdrag bara medges för ränteutgifter för lån med vissa säkerheter. För 2025 ska även avdrag göras med 50 procent av ränteutgifter för lån som inte omfattas av avdragsrätten. Detta får till följd att skatteutgiften minskar för 2026.

Skatteutgiften E1, Livsmedel, påverkas av att skattesatsen under perioden den 1 april 2026 t.o.m. den 31 december 2027 är tillfälligt sänkt.

I skatteutgiften E10, Kulturella föreställningar, ingår fr.o.m. den 1 juli 2026 även sänkt mervärdesskatt på tillträde till danstillställningar.

Skatteutgifterna F1, F2, F3, F4, F6, F7 och F8 påverkas av att energi- och koldioxidskatten på bensin, diesel och eldningsolja ligger kvar på samma nivå 2026 som under andra halvan av 2025 i stället för att indexeras. Flertalet av dessa skatteutgifter påverkas dock marginellt.

Skatteutgifterna F9, Nedsatt energiskatt på diesel till arbetsmaskiner och fartyg inom jord-, skogs- och vattenbruksnäringarna, samt F16, Nedsatt kol­dioxidskatt på diesel till arbetsmaskiner inom jord-, skogs- och vattenbruks­näringarna, påverkas av regelförändringen som trädde i kraft den 1 januari

2026. Regeländringen innebär att nedsättningen av skatten på diesel som används i arbetsmaskiner och i skepp och vissa båtar i yrkesmässig jord-, skogs- och vattenbruksverksamhet tillfälligt utökas ytterligare för sådan förbrukning som sker under 2026. En tillfälligt utökad nedsättning gällde även under 2025.

Skatteutgift F10, Energiskatt på vissa bränslen för uppvärmningsändamål, utvidgas. I tidigare års redovisningar har skatteutgiften endast inkluderat energiskatt på eldningsolja men fr.o.m. årets redovisning inkluderas även energiskatt på kol.

Skatteutgifterna F5, Energiskattebefrielse för elförbrukning vid bandrift, F13, Nedsatt energiskatt på el inom industrin, och F14, Nedsatt energiskatt på el inom jord-, skogs- och vattenbruksnäringarna, påverkas av den sänkning av energiskatten på el som trädde i kraft den 1 januari 2026. Genom att normen för energiskatten på el blir lägre blir dessa tre skatteutgifter lägre fr.o.m. 2026. Skatteutgift F13 påverkas också av att skattebefrielsen för energiskatt på el som förbrukas i metallurgiska processer fr.o.m. 2026 även omfattar förbrukning för uppvärmning av skänkar och liknande kärl.

Skatteutgift F20, Koldioxidskatt på fossila drivmedel utanför reduktionsplikten, och skatteutgift F22, Koldioxidskatt på fossila bränslen för uppvärmningsändamål, ändras. Från och med årets redovisning tillkommer för dessa skatteutgifter en skatteutgift för gasol.

Skatteutgifterna G2, Skattereduktion för personer med sjuk- och aktivitetsersättning och G12, Jobbskatteavdrag, påverkas av regelförändringen som trädde i kraft den 1 januari 2026. Regeländringen innebär att det ordinarie jobbskatteavdraget förstärks genom att skattereduktionen utgör en större andel av arbetsinkomsten än tidigare samt att skattereduktionen för personer med sjuk- och aktivitetsersättning höjs till samma nivå som jobbskatteavdraget.

Skatteutgifter som upphör eller inte längre redovisas

Skatteutgiften C14 i föregående års skrivelse, Ränta på skogs- skogsskade- och upphovsmannakonto, ingår i årets redovisning i skatteutgift B18, Skogs-, skogsskade-, naturvårds- och upphovsmannakonto. Syftet med en källskatt på räntan från sådana konton är tätt sammankopplad med förmånen som medförs av skattekrediten. Genom denna ändring beskrivs den samlade effekten av de skatteavvikelser som beskattningen av dessa räntor och skattekrediter ger upphov till.

Skatteutgift G6, Skattereduktion för mikroproduktion av förnybar el, upphör 2026, eftersom skattereduktionen slopades den 1 januari 2026.

Väsentliga beloppsmässiga revideringar

Jämfört med föregående års redovisning har skatteutgiften F4, Energiskattebefrielse för biodrivmedel utanför reduktionsplikten, reviderats upp för 2025. Detta har gjorts eftersom prognosen för volymen biodrivmedel som används i beräkningarna justerats upp för 2025.

Bedömningen av basen för skatteutgiften F13, Nedsatt energiskatt på el inom industrin, för åren 2025 och 2026 har korrigerats i jämförelse med beräkningen för dessa år i föregående års skrivelse. Det innebär att skatteutgiften, allt annat lika, justeras ned.

Beräkningen av skatteutgiften F14, Nedsatt energiskatt på el inom jord-, skogs- och vattenbruksnäringarna, baseras fr.o.m. årets skrivelse på skatteutfall snarare än på statistik för energianvändningen. Det medför att basen som används i beräkningen blir lägre och att skatteutgiften, allt annat lika, justeras ned.

Skatteutgiften G4, Skattereduktion för rotarbeten, har reviderats upp för 2025 till följd av ett högt preliminärt utfall för rotavdragen 2025. Subventionsgraden för rotavdraget var tillfälligt höjd från 30 till 50 procent under perioden den 12 maj–31 december 2025 och rotavdragen ökade mer än prognostiserat i föregående års skrivelse.

Utskottets ställningstagande

Redovisningen av skatteutgifter inleddes i mitten av 1990-talet, i samband med att en ny budgetprocess infördes. Den har genom åren utvecklats mot en allt större precision utifrån sitt syfte: att tydliggöra det statsstöd till företag och hushåll som skatteutgifterna representerar så att dessa kan prövas på samma sätt som anslagen på statsbudgetens utgiftssida.

Redovisningen ger en samlad överblick över de indirekta stöd till företag och hushåll som lämnas på budgetens inkomstsida. I många fall kan redovisningen utmyнна i användbara ”prislappar” på skatteförmånlig behandling som kan bidra till bedömningen av utgiftsbehovet inom de olika utgiftsområdena när budgeten läggs fast under hösten.

I årets skrivelse redogör regeringen för skatteutgifter, dvs. effekten på skatteintäkterna av särregler i skattelagstiftningen, för åren 2025–2027.

Utskottet föreslår att skrivelsen läggs till handlingarna.

BILAGA

Förteckning över behandlade förslag

Skrivelsen

Regeringens skrivelse 2025/26:98 Redovisning av skatteutgifter 2026.